

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 3 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— zł. Drobnie za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok IV.

Nr. 34.

Kraków, środa 11 lutego 1942 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję ręko-
pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas gdy
dołączone zostaną znaczki pocztowe na opisanie
przesyłki zwrócić na: Prenumerata miesięczna 4.50 zł
z odrośnieniem do domu 5 zł. Na prowincji dopłata
portu. Konto czekowe: Warszawa 658.

Zwycięskie wysadzenie wojsk japońskich na ląd w Singapoore.

Komunikat głównej kwatery japońskiej. — Sprawozdanie Reutera

Tokio, 10 lutego. Komunikat cesarskiej kwatery głównej, przerywający dwudniowe milczenie na temat Singapoore, brzmi do-
słownie, jak następuje:

Oddziały wojsk japońskich, okupujące półwysp Malański, w ciągu niedzieli zia-
mały opór nieprzyjacielski i po przebyciu kanału Johurskiego, podjęły atak na Singapoore.

Na temat olbrzymiego bombardowania, przy pomocy którego Japończycy przystępowali swą zwycięską akcją lądowania na wyspie Singapoore, przynosi Reuter szereg doniesień, z których przebija wyraźnie zakończenie z powodu energii ataku japońskiego oraz zaniepokojenie o los tej ufortyfikowanej wyspy.

I tak jedno z tych doniesień stwierdza, że japońska działalność bojowa na północnym froncie Singapoore przybiera nieustannie na sile. Japończycy wyrzucali niezliczone ilości granatów z moździerzy i ciężkich dział, jak sądzi Reuter, w nadziei, iż samym ciężarem wystrzelonych pocisków rozbiją w proch brytyjskie objekty fortyfikacyjne. Bombowce, które przyłączyły się do tego deszczu stali pominięli północno-zachodnią część północno-wschodniego cypła wyspy. W ten sposób ostrzeliwano kończono się na pewnej granicy przed wybrzeżem.

Według sprawozdania korespondenta J. E. Henry działalność nieprzyjacielskiego lotnictwa i artylerji w niedzielę było prawdopodobnie najsilniejsze od chwili rozpoczęcia bitwy o Singapoore. Nieprzyjaciel zasypał cały rejon północny brytyjskiego systemu obronnego, znajdujący się po przeciwej stronie kontynentu, licznymi granatami i bombami. Przerwy pomiędzy strzałami dział wielkokalibrowych były wypełnione prawie nieprzerwanym ogniem z moździerzy.

Również dalsze doniesienia Reutera podkreślają, że Japończycy celem przygotowania swej akcji wysadzenia wojsk na wybrzeżu wyspy otworzyli silny i nieprzerwany artyleryjski ogień zaporowy. Przeczem wyrzucili tysiące granatów. Przez całą niedzielę wysunięte pozycje i linie łączności wojsk brytyjskich stały pod silnym ostrzałem artyleryjskim. Po krótkiej przerwie w godzinach popołudniowych ogień zaporowy rozpoczął się znowu i trwał prawie nieprzerwanie przez dwie godziny. Następnie ogień nieco osłabł na sile, rozpoczął się jednak ponownie z wielką gwałtownością w poniedziałek rano przed wysadzeniem wojsk.

Wśród walk

Japończycy postępują naprzód.

Tokio, 10 lutego. Unikając odcięcia w głównym odcinku twierdzy, wojska brytyjskie wycofały się z północnego pasa fortecznego na wyspie Singapoore, a jednostki japońskie, które wylądowały na zachód od nasypu mostowego, natychmiast posunęły się naprzód.

W pochodzie wojsk japońskich w kierunku południowym pomocne były małe tankietki. Opór wojsk brytyjskich w okolicy Mandai, odległej kilka kilometrów od Singapoore został złamany. Należy się liczyć z tem, że wojska brytyjskie uplasują się w odległości 5 km. na południe, a więc koło Bukt Panjag i będą straszyły się zaciepną bronią. Według ostatnich depech, czujki oddziałów japońskich zbliżają się do lotniska Tengah.

Na południe od portu wojennego oraz lotniska Seletar zaobserwowano wielkie pożary, skąd dochodziły odgłosy silnych eksplozji.

W związku z niespodziewanym wysadzeniem na ląd wojsk japońskich, co jak wiadomo miało miejsce w nocy z niedzieli na poniedziałek, Japończycy przepławili się zasadniczo w małych łodziach przez niezbyt szeroki kanał i wylądowali w trzech punktach, mianowicie: na północno-zachodnim wybrzeżu wyspy, bezpośrednio w zachodniej części nasypu mostowego, oraz we wschodnim narożniku, opodal małej wyspi Palua Ubin. Wysadzenie na ląd od-

działów japońskich dokonało się w stosunkowo krótkim czasie. W dalszej akcji Japończycy napotykają na bardzo poważny opór.

Pożar zbiorników ropy.

Tokio, 10 lutego. Ogień artylerji japońskiej, trwający od wczesnego rana dnia 5 lutego i przybierający coraz bardziej na sile, dosięgnął punktu kulminacyjnego w niedzielę wczesnym rankiem, kiedy nad Singapoore pojawiły się eskadry samolotów japońskich i pomimo silnego nieprzy-

Komunikat brytyjski o lądowaniu Japończyków na wyspie Singapoore.

Szanghaj, 10 lutego. W urzędowym komunikacie, wydanym w Singapoore w poniedziałek wieczorem, podano do wiadomości: **Wojska japońskie wylądowały z łodzi na wybrzeżu północno-zachodnim wyspy Singapoore między Aungei, Kranji i Pasir Laba w czasie między 23 godz. w niedzielę a godz. 1 w poniedziałek.**

Ładowanie Japończyków poprzedziło ciężkie bombardowanie artylerji brytyjskich stanowisk w całym wymienionym terenie. Z nastaniem dnia japońska artylerja zosta-

ła poparta przez samoloty bojowe i myśliwskie. Wojska brytyjskie zostały odparte na kilku miejscach i Japończykom udało się utrzymać się na lądzie. Ze strony brytyjskiej wydano zarządzenia, aby zetrzeć wysadzone japończyków. Wyniki tej działalności nie są do końca znane. Poza tem uwaga japońskiej artylerji i japońskich samolotów marynarki została zwrócona na inne części wyspy Singapoore. Brytyjskie myśliwce usiłowały powstrzymać atakujące samoloty japońskie.

cielskiego ognia zaporowego artylerji przeciwlotniczej zrzuciły swe bomby rozpryskowe. Ciężkie działa w formie Changi rozpoczęły grzmiec. Z ogólnej liczby 38 rezerwoarów ropy w Seletar, płonie 28, wytwarzając słupy czarnego dymu, podczas kiedy ogień rozszerza się na pozostałe rezerwoary.

Okrażone w Singapoore wojska nieprzyjacielskie oceniane są na 20.000 żołnierzy i składają się z 18 dywizji brytyjskiej, 9 dywizji australijskiej i około 23 batalionów mieszanych wojsk ochotniczych.

Anglicy wycofali się z zewnętrznego pierścienia fortyfikacyj na Singapoore.

Tokio, 10 lutego. Jak donosi agencja Domei z Johur Bharu, wojska brytyjskie, broniące wyspy Singapoore, rozpoczęły w poniedziałek odwrot z zewnętrznego pierścienia fortyfikacji, panujących nad przemyśkaniem morskim pod Johur.

Japoński atak w wielkim stylu przeciwko potężnej twierdzy brytyjskiej bazie na Dalekim Wschodzie poprzedzony został w niedzielę w późnych godzinach wieczornych ogłuszającym wstępem w chwili, kiedy baterie japońskie, ułokowane na północnym wybrzeżu, otworzyły nagle nieprzerwany, niszczący ogień zaporowy, mający na celu otwarcie drogi do operacji wysadzenia wojsk.

O godzinie 0.16 czasu miejscowego zielona rakietka, wypuszczona z terenu wyspy, dała znak, że wojska japońskie wylądowały na Singapoore. Czerwona rakietka, jaka zabłysnęła w 4 minuty później, stanowiła sygnał zakończenia operacji lądowania. W chwili, kiedy działa japońskie

grzmiały bez przerwy dalej, przeczem nieprzyjacielskie baterie nie odpowiadały na ogień, o godz. 0.25 nadszedł meldunek że drugi oddział japoński w ścisłym współdziałaniu z pionierami wylądował również w innej części wyspy.

Lotnisko Tengah obsadzone przez Japończyków.

Szanghaj, 10 lutego. Według doniesień poniedziałkowych, opublikowanych w poniedziałek w Szanghaju, wojska japońskie, które wylądowały na wyspie Singapoore, obsadziły o godz. 13 czasu lokalnego lotnisko Tengah na zachodnim wybrzeżu wyspy.

Tengah stanowią punkt wyjściowy tak zwanej środkowej linii obronnej Anglików, na którą wojska brytyjskie wycofały się w ciągu poniedziałku. W kilku miejscach Japończycy stoją w odległości tylko 25 km od obszaru miasta Singapoore.

Masowe ataki lotnictwa japońskiego.

Tokio, 10 lutego. W związku z walkami, toczącymi się na półwyspie Balanga na Filipinach, o którym od dłuższego czasu nie nadchodziły żadne szczegóły, wojenny korespondent dziennika „Tokio Niczi Niczi” donosi, jakoby japońskie lotnictwo przeprowadziło w ub. sobotę przy udziale liczebnie silnej eskadry bombowców kilka ataków powietrznych na nieprzyjacielskie linie obronne.

W toku tych masowych ataków zleciowano wiele czołgów, samochodów ciężarowych i wozów amunicyjnych oraz uszkodzono 15 baterji artylerji nieprzyjacielskiej.

W dalszym ciągu trwają zaciete ataki japońskich bombowców na nieprzyjacielskie bazy na froncie burmańskim. W ostatnich dniach celem trzech ataków japońskiego lotnictwa były zasadniczo bazy lotnicze i objekty wojskowe w okolicy Rangoonu, natomiast obecnie silne liczebnie jednostki zaatakowały w ciągu niedziel portowe miasto Martaban, leżące opodal Moulmein, zatapiając przytem dwa statki towarowe.

Równocześnie wyrządzono bardzo poważne uszkodzenia terenów portowych.

W locie powrotnym japońscy lotnicy zaobserwowali na północ od Martaban port z transportem wojska, który to po ag niezwłocznie zaatakowali, obrzucając bombami i niszcząc go.

W związku z gwałtownymi atakami powietrznymi na Surabaja i inne nieprzyjacielskie bazy powietrzne na terenie archipelagu jawańskiego, podkreślają w tutaj szych kołach wojskowych, że celem tych operacji jest zlikwidowanie tych baz nieprzyjacielskich, które mogłyby być użyte przez nieprzyjaciela w jego walce podjazdowej. Równocześnie jednak ataki te stanowią poważne zagrożenie nieprzyjacielskich linii komunikacyjnych, prowadzących z Australji przez Indie holenderskie do Singapoore.

Lotnictwo japońskie, które zniszczyło jedną bazę nieprzyjacielską po drugiej w rejonie cieśniny Makassar na morzu Molukka, morzu Flores i Banda, obecnie rozwinęło swą główną aktywność na morzu

Gen. Inspektor Speer następcą min. dra Todta.

Berlin, 10 lutego. Urzędowo podano do wiadomości:

Skutkiem śmiertelnego wypadku ministra Rzeszy dr. inż. Todta, Rzesza Wielkoniemiecka poniosła ciężką stratę. Dr. Todt jednocześnie w swej osobie urzędy ministra Rzeszy dla uzbrojenia i amunicji generalnego inspektora dla niemieckiej organizacji dróg oraz generalnego inspektora spraw wodnych i energetycznych.

Trzy te urzędy powierzył obecnie Kanclerz Hitler generalnemu inspektorowi budowy dla stolicy Rzeszy, dyplomowanemu inżynierowi prof. Albertowi Speerowi, pozostawiając go równocześnie na dotychczasowych jego urzędach.

Jawańskim, gdzie obecnie, jak tu podkreślają, czuje się już „jak w domu”. Wielkie znaczenie posiada na tym obszarze lotnisko Dż mbaran na wyspie Bali, połączone w połowie drogi pomiędzy Singapoore a portem australijskim Darwin.

Projekt ewakuacji Rangoonu.

Berlin, 10 lutego. W ub. niedzielę wygłosił brytyjski gubernator Burny przemówienie przed mikrofonem, w którym m. in. zakomunikował: Miasto Rangoon jest niezwykle trudne do obrony przeciwlotniczej. W związku z tem rząd powziął decyzję, aby grupy ludności podzielić na pewne kolonie, które mogą być bezpieczniejsze przed nalotami. Wielką pomocą w naszych wysiłkach wojennych będzie możliwość ewakuacji pewnych urzędów z Rangoonu.

Zaciemnienie w Bombaju.

Szanghaj, 10 lutego. Następstwa posuwania się Japończyków w Burmie dosięgły swoimi wpływami już obecnie Bombaju. Tamtejszy rząd zarządził na pewnych określonych terenach zaciemnienie od godz. 10 wieczorem do 6 rano.

Sukces Japończyków w południowym Szantungu.

Tokio, 10 lutego. Wojska japońskie operujące w południowej części Szantungu, obsadziły w niedzielę popołudniu w całości miasto Juanli, oddalone o 40 km. na północny wschód od Iszu.

Juanli było siedzibą głównej kwatery 113 dywizji Czungkingu pod dowództwem generała Yuhsuehtsungu.

Trzeci alarm powietrzny w Port Darwin.

Szanghaj, 10 lutego. Port Darwin, przodującą bazą morską w Australji, przeżył w niedzielę trzeci alarm powietrzny od początku wojny na Dalekim Wschodzie.

Mieszkańcy miasta spędziły okres alarmu w swych improwizowanych schronach przeciwlotniczych.

Gen. Waveli bawił w Burmie.

Szanghaj, 10 lutego. Generał sir Archibald Waveli, naczelny dowódca na południowo-zachodni rejon oceanu Spokojnego, bawił przed niedawnym czasem ponownie w celach inspekcyjnych w Burmie, o zem doniesiono w poniedziałek rano z Rangoonu.

Manifestacja w Bangkoku.

Bangkok, 10 lutego. W niedzielę odbyła się w Bangkoku masowa manifestacja przedstawicieli różnych narodów azjatyckich pod znakiem nowej organizacji wschodniej Azji.

Tysiące Syjameczyków, Chińczyków, Hindusów i Burmanczyków przemarszowało potężnym pochodem na plac królewski, manifestując na rzecz poparcia polityki rządu srjamskiego, wypowiedzianej się za wojną przeciwko Anglii i Ameryce, oraz za wprowadzeniem nowego porządku na terenie Dalekiego Wschodu. Wśród uczestników manifestacji znajdowały się oddziały indyjskich wojsk ochotniczych w mundurach khaki.

Nowe trzęsienie ziemi w Limie.

Madryt, 10 lutego. Z Limy donoszą, że w nocy na 9 lutego miało miejsce w pobliżu Limy nowe trzęsienie ziemi. Wydzalone szkody są dość znaczne i istnieje obawa, że są również straty w ludziach.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 9 lutego. Włoski komunikat wojenny z poniedziałku brzmi następująco:

Główna kwatery włoskich sił zbrojnych komunikuje:

W Cyrenajce bez ważniejszych wydarzeń. Formacje lotnicze obrzuciły skutecznie bombami i ostrzelały z karabinów maszynowych obiekty w nieprzyjacielskim zapleczu. Nieprzyjaciel przeprowadził naloty na kilka miejscowości Trypolitacji. Nie spowodowano żadnych ciężkich szkód. Ludność miejscowa straciła dwóch zabitych.

Operacje ofensywne niemieckiego lotnictwa przeciwko Malcie toczą się dalej. W walce zestrzelony został jeden „Bristol-Blenheim”.

Nasze samoloty zaatakowały port Aleksandria w Egipcie i trafily kilkakrotnie urządzenia portowe. Mimo zaciętej nieprzyjacielskiej obrony wszystkie nasze samoloty powróciły do swych baz.

Przybycie pierwszego posła Irlandji do Lizbony.

Lizbona, 10 lutego. Przybycie pierwszego posła wolnego państwa Eire O'Donnogana odbiło się silnym echem w niedzielnej prasie portugalskiej.

Dzienniki przypominają, że rząd de Valery zupełnie niedawno powziął decyzję utworzenia przedstawicielstwa dyplomatycznego w Portugalji, celem jeszcze większego pogłębienia istniejących już dobrych stosunków między temi oboma krajami neutralnymi. Dyplomata państwa Eire, który przybył tu samolotem w sobotę ze swą małżonką, wreczy w najbliższym czasie swoje pisma uwierzytelniające szefowi państwa portugalskiego generałowi Carmonie. Na temat zamianowania posła portugalskiego w Dublinie nie podane jeszcze nic w drodze oficjalnej.

Cordell Hull ambasadorem w Moskwie?

Buenos Aires, 10 lutego. W ramach komunikatów radiowych rozgłosił amerykański speakerzy Drew Pearson i Robert Allen podał wiadomości, jakoby Roosevelt miał zamiar zamianować ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Moskwie obecniego ministra spraw zagranicznych Cordella Hulla.

Prezydent Stanów Zjednoczonych powziął ten projekt z tego powodu, że rząd sowiecki jest wybitnie niezadowolony z uwagi na zwłokę w mianowaniu nowego ambasadora Stanów Zjednoczonych dla Rosji sowieckiej, która ze swej strony wysłała do Waszyngtonu Litwinowa, jako swego najlepszego dyplomate.

Nowy ambasador turecki w Londynie.

Istanbul, 10 lutego. Ambasadorem tureckim w Londynie został mianowany dotychczasowy poseł do parlamentu tureckiego Rauf Orbay.

Dotychczasowy ambasador Rüstü został przeniesiony w stan spoczynku.

Zgon ambasadora Attolico.

Rzym, 10 lutego. Ambasador włoski przy Stolicy Apostolskiej dr Bernard Attolico, który dawniej piastował stanowisko ambasadora w Berlinie, zmarł w poniedziałek przed południem.

Wkrótce po zgonie ambasadora Attolico do domu żałoby udał się minister spraw zagr. hr. Ciano i złożył rodzinie zmarłego wyrazy współczucia w imieniu Mussoliniego.

Ambasador Bernard Attolica liczył 63 lata.

Polityczny mord w Belfasście.

Lizbona, 10 lutego. Jak donosi „Daily Mail”, w niedzielę wieczorem dokonano politycznego morderstwa w Belfasście, stolicy północnej Irlandji. Strażnik więzienny, Thomas Walker, został zastrzelony na ulicy przez osobników, jadących samochodem w chwili, gdy siedział na rowerze do wzięcia na służbę.

Jak przyjął pismo, morderstwo to pozostaje w związku ze strajkiem głodowym w więzieniu w Belfasście, w którym internowano około 200 politycznych więźniów na czas trwania wojny. Istnieje przekonanie, że zamachu dokonali członkowie IRA.

Angielski kontrtorpedowiec „Matabele“ na dnie morza.

Sztokholm, 10 lutego. Brytyjska admiralita wydała w sobotę komunikat w sprawie zatopienia wielkiego kontrtorpedowca „Matabele”.

Wyporność „Matabele” wynosiła 2400 ton, zaś jego uzbrojenie składało się z 8-miu dział 12 cm-trowych, 4 dział przeciwlotniczych 4 cm-trowych, 8-miu karabinów maszynowych przeciwlotniczych, ładunek z 4-ech wyrzutni torped. Załoga kontrtorpedowca składała się z 240 marynarzy. „Matabele” należał do typu 13-tu kontrtorpedowców, spuszczonego w r. 1937 na wodę, z których 4 zaginęły, a mianowicie „Opseack”, „Mohawk”, „Mashona” i „Matabele”.

Brytyjska admiralita potwierdziła fakt straty wielkiego kontrtorpedowca „Matabele”. Kontrtorpedowiec „Matabele” był bardzo cenną jednostką w służbie konwojowej. Należał on do t. zw. klasy Trib, przy czym z 16 jednostek tego typu w chwili wybuchu wojny, sześć uległo zatopieniu.

Cieźkie straty Sowietów na froncie Dońca.

Z głównej kwatery Wodza, 9 lutego. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na Wschodzie nieprzyjaciel kontynuował swoje ataki, mimo ciężkich strat. Podczas walk na froncie Dońca nieprzyjaciel w okresie czternastu dni stracił jedynie na odcińku jednej dywizji piechoty ponad 1.000 jeńców, kilka tysięcy poległych, 17 czołgów, 52 działa, jak również 87 karabinów maszynowych i granatników.

W Afryce północnej odparte zostały nie-

przyjacielskie wypadki wywiadowcze. Samoloty bojowe i nurkowe rozbiły „olumenty” pojazdów we wschodniej Marmaryce. Podczas walk myśliwskich w tym rejonie samoloty myśliwskie zestrzeliły bez własnych strat dziesięć nieprzyjacielskich myśliwców.

Nad wybrzeżem obsadzonych obszarów zachodnich, jak również nad wybrzeżem norweskim brytyjskie lotnictwo straciło wczorajszego dnia pięć samolotów.

Tygodniowy bilans działań wojennych armji niemieckiej.

Berlin, 10 lutego. Niemiecka armja lądowa może poszczycić się w walce z bolszewizmem w ubiegłym tygodniu długim szeregiem sukcesów zarówno w zakresie obrony, jak i kontrataków. Mimo, że wielkie nasilenie mrozów oraz gwałtowne burze śnieżne, przybierające rozmiary niezwykle nawet jak na stosunki rosyjskie, nadzwyczajnie utrudniają działania bojowe, to jednak wzrastające z każdym dniem straty nieprzyjaciela wskazują, że żołnierze niemiecki nie tylko ma silną wolę, ale także faktycznie zdolny jest stawić czoło trudnościom klimatycznym, nie rezygnując nigdy i na żadnym punkcie ze swej przewagi bojowej.

Komunikat naczelnej komendy niemieckich sił zbrojnych donosi, iż w ciągu ostatnich dwóch dni straty nieprzyjaciela na dwóch tylko odcinkach frontu wschodniego wyniosły przeszło 19450 poległych. Każdego dnia kilka tysięcy bolszewików ponosi śmierć wskutek niemieckiej akcji obronnej.

Na całej długości frontu od półwyspu Kercz na wielkich przestrzeniach ciągnących się na wschód od linii Taganrok — Kursk — jezioro Ilmeń — Leningrad, aż

daleko na północ do wybrzeży oceanu Egejskiego, wszystkie rodzaje broni niemieckiej armji lądowej przeciwstawiają swą energię bojową masom nieprzyjacielskim, rzucanym bezwzględnie do walki, przy czym znajdują koleżeńską pomoc u wojsk włoskich, fińskich, rumuńskich, słowackich i chorwackich oraz innych ochotniczych formacjach europejskich.

Należy przeto uwzględnić, że bolszewik jest mniej wrażliwy na niekorzystne wpływy obecnej, niezwykle ciężkiej zimy, niż żołnierz niemiecki oraz że wiele naturalnych korzyści terenowych, aktualnych dawniej, obecnie odpadło, jak również że w obecnej chwili do frontu obronnego musimy włączyć zamrożnięte jeziora i rzeki.

Podobnie w piaskach pustynnych Cyrenajki żołnierze niemieckich i włoskich wojsk afrykańskich wykazali porównie w ciągu ostatnich 8 dni swoje wybitne walory. Żołnierze stojący pod dowództwem generała-pułkownika Rommla, w ciągu zaledwie 14 dni odrzucili Brytyjczyków i ich imperjalne ludy posiłkowe o 750 km. wzdłuż wybrzeża Cyrenajki i dotarli do Ain el-Gaza, docierając w ten sposób zaledwie na 60 km. od silnie rozbudowanych obiektów fortyfikacyjnych bazy brytyjskiej Tobruku.

Generał Carmona wybrany ponownie prezydentem Portugalji.

Lizbona, 10 lutego. W czasie niedzielnych wyborów prezydent republiki Carmona został ponownie wybrany na stanowisko szefa państwa.

Udział wyborców we wszystkich prowincjach kraju był bardzo żywy. Według wyników, nadeszłych do poniedziałku rano,

z pośród uprawnionych do głosowania wzięli udział na listy wyborcze, w całej Portugalji oddało swe głosy 90,8 procent.

Poniedziałkowe dzienniki lizbońskie stoją w zupełności pod wrażeniem wczorajszych wyborów prezydenta.

„Normandie“ spłonęła w N. Jorku

Sztokholm, 10 lutego. Na skonflikowanym przez Roosevelta olbrzymim parowcu francuskim „Normandie”, który otrzymał nazwę „Lafayette” i który miał być przebudowany na lotniskowiec, wybuchł w procie w Nowym Jorku wielki pożar. Z chwilą wybuchu pożaru na pokładzie okrętu znajdowało się około 2.200 robotników i strażników. Większa część ich miała się uratować. Według doniesień Reutera, okręt został w większej części spalony i lekkie przechylił się na bok.

Pożar wybuchł na pokładzie spacerowym i w ciągu 30 minut rozszerzył się na cały główny pokład. Wkrótce potem także i górny pokład stanął w płomieniach, a ciężkie chmury dymu przewalały się nad dzielnicą portową w Nowym Jorku. Dym zasłonił niemal całkowicie okręt, przez co praca straży pożarnej, zarówno od strony lądu, jak i z okrętów pożarniczych, była wybitnie

utrudniona. Po trzech godzinach akcji pożar jeszcze szalał.

Według opowiadania jednego z robotników, na pokładzie spacerowym okrętu zapaliła się łatwopalna masa od iskry aparatu do spawania. Pożar rozprzestrzenił się szybko i przerwał połączenia elektryczne, skutkiem czego robotnikom, pracującym na dółym pokładzie, utrudnił w dużej mierze uratowanie się. Według pierwszych doniesień, do szpitala odwieziono 72 osoby, poparzone w czasie pożaru.

„Normandie” należała do „Compagnie Generale Transatlantique” w Hawrze. Została ona spuszczona na morze w r. 1935. Mając pojemność 88.423 ton, okręt ten był drugim co do wielkości okrętem na świecie i był w stanie przewozić 1.973 pasażerów. Największą szybkość okrętu wynosiła 28,5 węzłów.

Fiński komunikat wojenny.

Helsinki, 10 lutego. Fiński komunikat wojenny z ub. niedzieli brzmi następująco:

Na przesmyku Karelskim, oraz Aunus obustronne ostrzeliwanie. Ogień nieprzyjacielskich dział był w pewnych miejscach bardzo ożywiony, jednakże be skuteczny. Nieprzyjacielskie patrolki wywiadowcze zostały rozproszone.

W południowej części frontu wschodniego nasze wojska po dwugodzinnej walce wyjednaly wyrównanie frontu. Liczna poległych, oraz wziętych do niewoli żołnierzy nieprzyjacielskich, tudzież zdobytych wojennej jest bardzo poważna. Bliższe szczegóły zostaną podane później. Na innym punkcie frontu wschodniego odparte ataki nieprzyjacielskiego bataljonu, przy czym nieprzyjaciel stracił przeszło 100 poległych. Na pozostałych odcinkach frontu wschodniego działalność wywiadowcza.

W walce powietrznej nad przesmykiem Aunus zestrzelony został nieprzyjacielski samolot myśliwski, na froncie wschodnim natomiast obrona przeciwlotnicza straciła również jeden nieprzyjacielski aparat myśliwski.

Budowa nowej szesy panamerykańskiej.

Madryt, 10 lutego. Agencja prasowa EFE donosi z Meksyku: Spółka Budowlana „Concrete Pile” otrzymała polecenie budowania nowej szesy panamerykańskiej, mającej połączyć miasto Meksyk z granicą Gwatemali, nadto zaś zbudowanie innych strategicznych obiektów kolejowych.

Stany Zjednoczone oddały do dyspozycji materiały budowlane, inżynierów i 30 milionów dolarów w gotówce.

Katastrofalny pożar w Filadelfji.

Sztokholm, 10 lutego. Jak się z Filadelfji dowiaduje biuro Reutera, wybuchł tam katastrofalny pożar, którego skutkiem padło 20 gmachów wraz z magazynami i mieszkańami, przy czym ogień, rozprzestrzeniający się z niezwykłą gwałtownością, uszkodził ponadto 50 domów.

Szkody, jakie wyrządził pożar, oceniamy na przeszło milion dolarów. Był to największy pożar w historii Filadelfji, szalejący na oczach 50.000 widzów.

Zamach ucznia na ministra oświaty.

Vichy, 10 lutego. Jak donosi Hayas Ofl. w poniedziałek z Ankary, na tureckiego ministra oświaty, Haszana Ali Yucela, dokonano zamachu rewolwerowego.

Studenti, którzy byli niezadowoleni z wyniku swego egzaminu, oddali z ulicy przez okno kilka strzałów rewolwerowych w kierunku biurka ministra. Minister nie został zraniony, jedna z kul zraniła jedynie w ucho jego teściową.

Wiktor Emanuel w Kalabrii i Apulji.

Rzym, 10 lutego. Król i cesarz Wiktor Emanuel III odwiedził w ub. tygodniu miasta i miejscowości w Kalabrii i Apulji, które są bezpośrednio zainteresowane w wojnie na morzu Śródziemnym.

Władca Włoch był wszędzie entuzjastycznie witany przez ludność, która zgętwiała mu serdeczne przyjęcia.

Stan wojenny w Tangerze.

Madryt, 10 lutego. Władze hiszpańskie, z uwagi na znaczne wzburzenie, spowodowane wybuchem brytyjskiego bagażu dyplomatycznego i celem uniknięcia wyroków ogłosily stan wojenny w Tangerze.

Liczba zabitych wzrosła z 12 na 14 osób, przy czym należy się liczyć ze zgonem kilku osób i wśród ciężko rannych.

Parlament egipski rozwiązany przez nowy rząd.

Rzym, 10 lutego. Radio egipskie podało do wiadomości skład nowego gabinetu egipskiego. Premierem został Mustafa Nahas Pasza.

Agencja Stefani dowiaduje się z Kairo w drodze przez Ankarę o deklaracji premiera Nahas Paszy w sprawie rozwiązania parlamentu. Oświadczył on, że jego rząd oprze się na nowym parlamencie, do którego zostaną rozpisane wybory.

Admirał Kimmel prosi o urlop.

Waszyngton, 10 lutego. Jak donosi Reuter z Waszyngtonu, admirał Kimmel naczelny dowódca floty Stanów Zjednoczonych na oceanie Spokojnym w okresie ataku na Pearl Harbour, wniósł podanie o urlop.

Po tym ataku został on, jak wiadomo, usunięty ze swego naczelnego stanowiska.

Nadzór państwa nad produkcją rolniczą w Norwegji.

Oslø, 10 lutego. Departament rolnictwa w Norwegji wydał rozporządzenie, na mocy którego państwu przysługuje prawo przejęcia pod własny zarząd zaniebanych gospodarstw rolnych. Ponadto zarządzenie przewiduje możliwość nałożenia na rolników i agronomów obowiązku uprawiania pewnych rodzajów zbóż i roślin, nadających się do korzystniejszej uprawy.

Projekt zniesienia japońskiej eksterytorjalności w Chinach.

Teklo, 10 lutego. Minister spraw zagr. Togo na ostatnim posiedzeniu parlamentu zakomunikował, iż rząd japoński nosi się z zamiarem zniesienia eksterytorjalności w Chinach, co ma oznaczać najbliższy krok dla ścisłej współpracy chińsko-japońskiej.

Togo przyrzekł, iż akcja ta będzie podjęta możliwie jaknajrychlej. Dalej minister spraw zagr. oświadczył, że 89 fabryk i przedsiębiorstw handlowych, stanowiących własność obywateli chińskich, a które zostały przejęte przez japońskie czynniki wojskowe, wrócić zostaną ich właścicielom 40 z pośród tych fabryk znajduje się na terenie Chin północnych, zaś 49 na terenie Chin południowych i centralnych. Ponadto Togo oświadczył, że Japonia importuje surowce i fabrykaty gotowe z terenów okupowanych na południowo-zachodnim Pacyfiku do Chin, dodając przytem, iż rząd ma zamiar kontynuować w przyszłości tę samą politykę.

W odpowiedzi na interpelację w toku posiedzenia parlamentarnego, premier Togo zwrócił uwagę deputowanych, iż kwestja rozwiązania problemu chińskiego wiąże się nieodłącznie z sytuacją na Pacyfiku oraz że wynik wojny będzie miał wybitne znaczenie dla kwestji chińskiej.

W kilku wierszach.

Na zaproszenie ministra gospodarki Rzeszy, prezydenta Banku Rzeszy przybył w ub. poniedziałek do stolicy Rzeszy minister przem. i handlu Oberwajt, or. 16th. w towarzystwie dyrektora ministerstwa dra Kahasa i rady ministerjalnej dra Digowicza. Na dworcu kolejowym przy Friedrichstrasse powitał ich minister Rzeszy, Fuhr.

Według donieszenia z Nowego Jorku, burmistrz tego miasta La Guardia widział się zmuszonym do zżyczenia stanowiska kierownika urzędu obrony cywilnej.

Ambasador królestwa Włoch w Berlinie, Elmo Alfieri, zaprosił w niedzielę popołudniu w gościnę do swego domu w Wansse trzy słynne ciężko-artyleryjskie berlińskie szpitali wojskowych.

